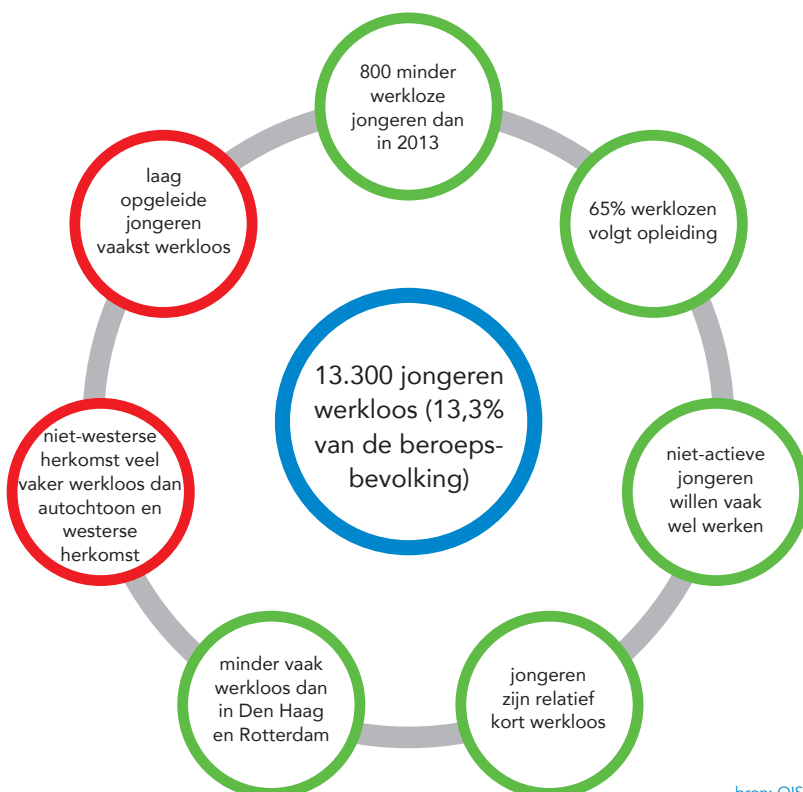

Monitor Jeugdwerkloosheid Amsterdam over 2014

Fact sheet | juni 2015

De werkloosheid onder Amsterdamse jongeren is voor het eerst sinds enkele jaren weer gedaald. Van de bijna 140.000 Amsterdamse jongeren in de leeftijd van 15 tot en met 26 jaar waren er in 2014 gemiddeld 13.300 werkloos, dit komt neer op 13,3% van de beroepsbevolking. Een jaar eerder was dit nog 14,7%. De Amsterdamse jeugdwerkloosheid ligt boven het landelijk gemiddelde (11,8%). Deze fact sheet brengt de belangrijkste bevindingen rondom de Amsterdamse jeugdwerkloosheid in beeld door jongeren op basis van de kenmerken onderwijs, werk en werkloosheid in te delen in zes groepen.

Figuur 1 Belangrijkste bevindingen

bron: OIS

Jeugdwerkloosheid Amsterdam gedaald naar 13,3%

In 2014 waren gemiddeld 13.300 Amsterdamse jongeren werkloos. Deze jongeren zochten wel actief naar werk maar konden geen werk vinden. Dit komt neer op 13,3% van de beroepsbevolking. Het aandeel en aantal werkloze jongeren is het afgelopen jaar voor het eerst sinds het begin van de crisis gedaald. In 2012 was 12,0% van de jongeren werkloos, in 2013 werd het hoogste punt van 14,7% bereikt (figuur 2). In 2014 zijn er 800 minder werkloze jongeren dan in 2013.

Amsterdamse jongeren zijn vaker dan gemiddeld in Nederland werkloos (13,3% tegenover 11,8%). Dit verschil is minder groot dan in 2013, toen was 14,7% van de Amsterdamse jongeren werkloos tegenover 12,2% in heel Nederland. In Rotterdam (17,6%) en Den Haag (16,9%) ligt het werkloosheidspercentage hoger dan in Amsterdam, in Utrecht (9,9%) juist lager. Er zijn geen cijfers voor de G4 over voorgaande jaren beschikbaar.

2 Definities

Sinds 1 januari gebruikt het CBS de nieuwe internationale definitie van werkloosheid. OIS volgt het CBS hierin. Op bladzijde 7 van deze factsheet wordt dit nader toegelicht.

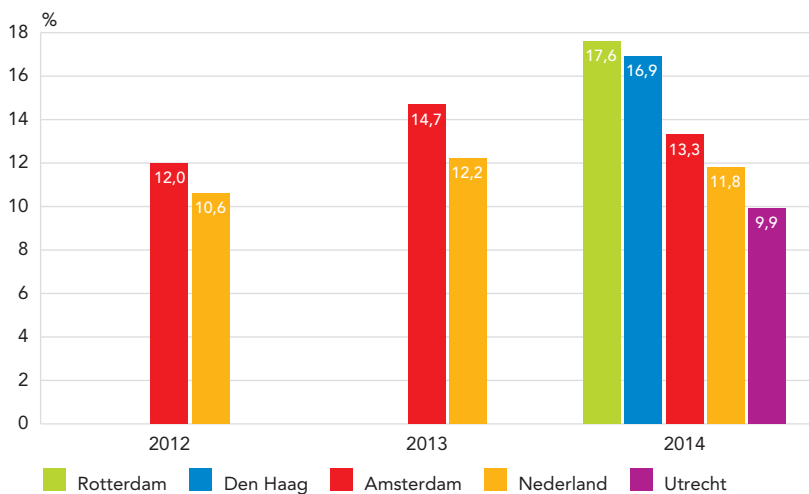
Beroepsbevolking: iedereen tussen de 15 en 74 jaar die minimaal 1 uur per week werkt of wil werken. Bestaat uit de werkzame beroepsbevolking en de werkloze beroepsbevolking.

Werkzame beroepsbevolking: iedereen die minimaal 1 uur per week werkt.

Werkloze beroepsbevolking: iedereen die niet werkt en actief op zoek is naar een baan van minimaal 1 uur per week.

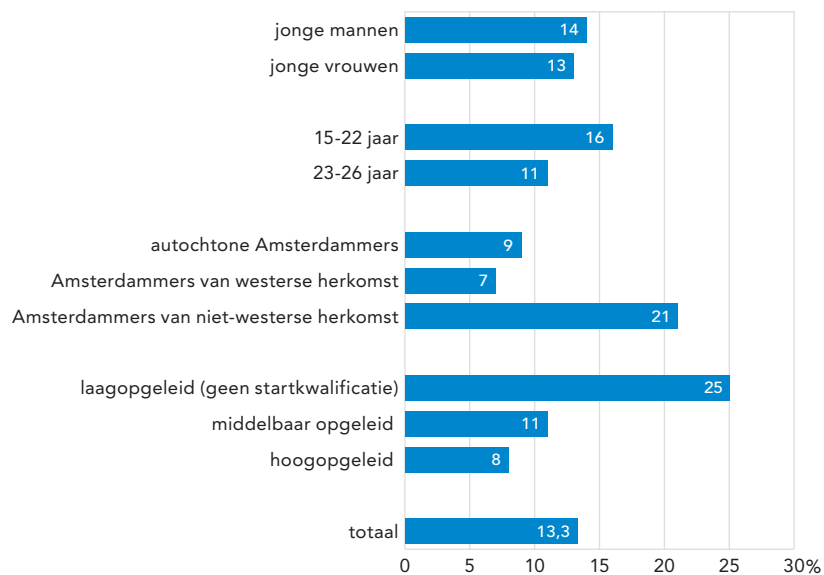

Figuur 2 Ontwikkeling werkloze jongeren (15-26 jaar) G4 en Nederland, 2012-2014 (procenten)

bron: EBB CBS / REB OIS, bewerking OIS

Figuur 3 Werkloze beroepsbevolking (15-26 jaar) Amsterdam, 2014 (procenten)

bron: EBB CBS / REB OIS, bewerking OIS

Wie zijn er werkloos?

Net als vorig jaar zijn vooral jongeren zonder startkwalificatie werkloos (25%) en zijn jongeren in de leeftijd van 15-22 jaar vaker werkloos dan jongeren in de leeftijd van 23-26 jaar (16% tegenover 11%, figuur 3).

Opleidingsniveau is de belangrijkste voorspeller van jeugdwerkloosheid. Dit was vorig jaar ook het geval. Hoe lager iemand is opgeleid, hoe groter de kans op werkloosheid. Zo is 25% van de laagopgeleide jongeren werkloos, tegenover 11% van de middelbaar opgeleide jongeren en 8% van de hoogopgeleide jongeren (figuur 4).

In elke herkomstgroep zijn laagopgeleide jongeren vaker werkloos dan middelbaar- en hoogopgeleide jongeren. Wel zijn jongeren van niet-westerse herkomst vaker werkloos dan jongeren met een andere achtergrond, ongeacht het opleidingsniveau.

Wanneer opleidingsniveau en herkomst gecombineerd worden, blijkt net als vorig jaar dat het verschil in werkloosheid tussen jongeren met een niet-westerse achtergrond en jongeren met een Nederlandse achtergrond het grootst is bij de hoogopgeleide jongeren. Zo is 12% van de hoogopgeleide jongeren van niet-westerse herkomst werkloos, tegenover 4% van de hoogopgeleide jongeren van Nederlandse herkomst. Van de laagopgeleide jongeren met een niet-westerse achtergrond is 28% werkloos, tegenover 23% van de laagopgeleide autochtone jongeren.

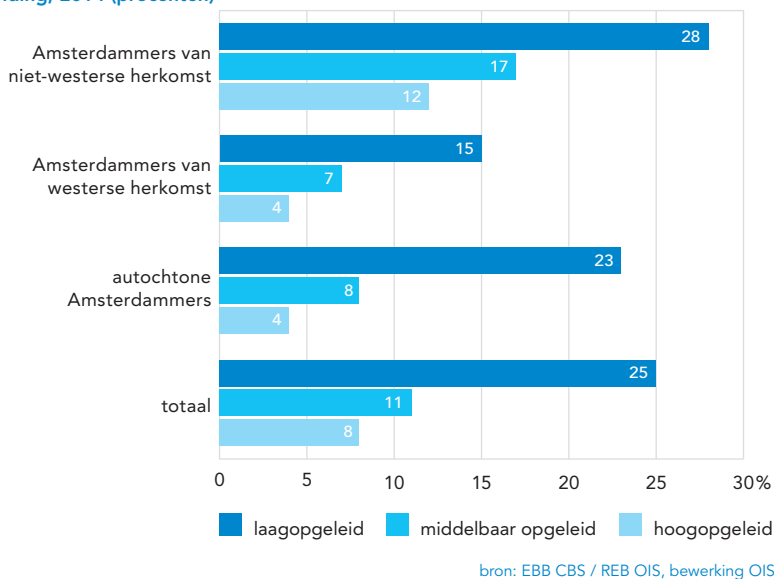
Onderwijsvolgende versus niet-onderwijsvolgende jongeren

Er zijn twee groepen werkloze jongeren: werkloze jongeren die een opleiding volgen en werkloze jongeren die geen opleiding (meer) volgen. Van de onderwijsvolgende jongeren is 15% werkloos, van de niet-onderwijsvolgende jongeren is 11% werkloos (tabel 5). Ook in 2013 waren onderwijsvolgende jongeren vaker werkloos dan niet-onderwijsvolgende jongeren.

Werkloosheidsduur

Aan de jongeren die op het moment van ondervragen werkloos waren, is gevraagd hoe lang zij op zoek zijn naar werk. Werkloze jongeren zijn gemiddeld 6 maanden op zoek naar een baan (figuur 6). Dat is korter dan Amsterdamse werklozen van 27 jaar en ouder (17 maanden). Hoogopgeleide jongeren zijn gemiddeld het

Figuur 4 Werkloze beroepsbevolking (15-26 jaar) Amsterdam naar herkomst en opleiding, 2014 (procenten)

kortst werkloos (2,7 maanden), jongeren met een niet-westerse achtergrond zijn gemiddeld het langst werkloos (8,1 maanden). Ook zijn jonge mannen gemiddeld iets langer werkloos (7 maanden) dan jonge vrouwen (5,4 maanden).

Zes groepen jongeren

Om in beeld te krijgen wat de situatie van Amsterdamse jongeren is qua opleiding, werk en werkloosheid zijn alle jongeren op basis van deze kenmerken ingedeeld in zes hoofdgroepen:

1. in opleiding (en niet werkzaam of werkzoekend);
2. in opleiding en aan het werk;
3. aan het werk en niet in opleiding;
4. werkzoekend en in opleiding;
5. werkzoekend en niet in opleiding;
6. niet in opleiding en niet werkend, niet actief op zoek naar werk.

De groepen 1 en 6 behoren niet tot de beroepsbevolking, de groepen 2 t/m 5 wel (zie tabel links).

De grootste groepen jongeren zijn in opleiding en aan het werk (35,2%), aan het werk en niet in opleiding (26,6%) en in opleiding (en niet werkzaam of werkzoekend) (23,3%) (tabel 7).

Vanwege de nieuwe definitie van werkloosheid, is de indeling van jongeren in de zes groepen ook veranderd. Volgens de nieuwe definitie van werkloosheid behoren minder jongeren tot de groep 'in opleiding' en meer jongeren tot de groep 'in opleiding en aan het werk'. Dit komt doordat onderwijsvolgende jongeren die één uur of meer per week werken in de groep 'in opleiding en aan het werk' terechtkomen, terwijl volgens de oude definitie jongeren pas in deze groep terechtkwamen wanneer zij 12 uur of meer per week werken. In totaal is twee derde van de Amsterdamse jongeren in opleiding.

In Amsterdam zijn jongeren gemiddeld iets vaker werkzoekend en in opleiding (6,2%), dan gemiddeld in Nederland (4,9%, tabel 8). Jongeren uit Den Haag en Rotterdam zijn gemiddeld vaker uitsluitend in opleiding dan jongeren uit Amsterdam en Utrecht. In Amsterdam en Utrecht zijn jongeren juist vaker in opleiding en aan het werk. In Rotterdam is een relatief groot aandeel van de jongeren werkzoekend en in opleiding (7,0%), in Den Haag is een relatief groot aandeel werkzoekend en niet in opleiding (4,7%). In Amsterdam en Utrecht wonen relatief meer

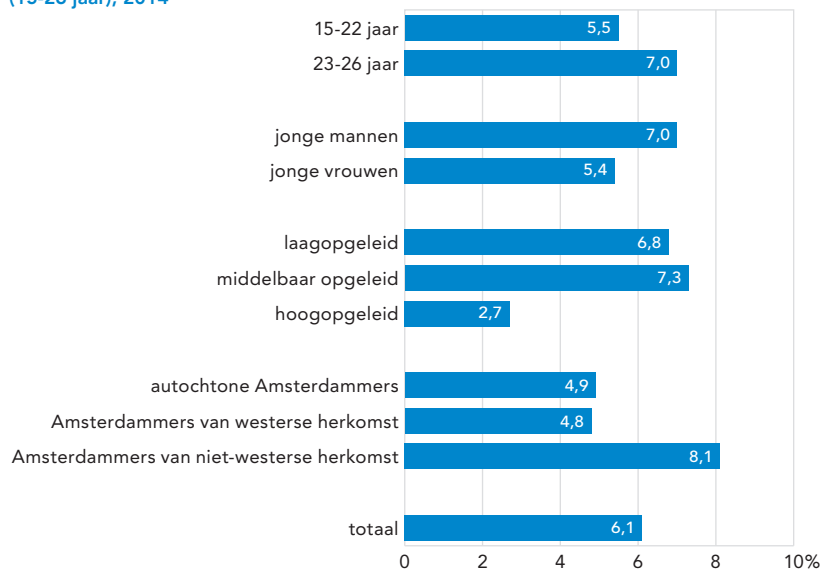
alle Amsterdamse jongeren (139.950)					
beroepsbevolking (99.700)			niet-beroepsbevolking (40.250)		
werkzame beroepsbevolking (86.400)		werkloze beroepsbevolking (13.300)		niet werkzaam, niet werkzoekend	
2. in opleiding en aan het werk (49.250)	3. aan het werk en niet in opleiding (37.150)	4. werkzoekend en in opleiding (8.650)	5. werkzoekend en niet in opleiding (4.650)	1. in opleiding (32.650)	6. niet in opleiding en niet werkend/werkzoekend (7.600)

Tabel 5 Werkloze beroepsbevolking 15-26 jaar naar voornaamste activiteit, 2014 (procenten)

	%	absoluut
onderwijsvolgende jongeren	14,9	8.650
niet-onderwijsvolgende jongeren	11,1	4.650
totaal	13,3	13.300

bron: EBB CBS / REB OIS, bewerking OIS

Figuur 6 Werkloosheidsduur in maanden naar verschillende groepen jongeren (15-26 jaar), 2014

4 **Tabel 7 Amsterdamse jongeren (15-26 jaar) naar voornaamste activiteit, 2014**
(procenten en aantallen)

	absoluut	%
1 in opleiding	32.650	23,3
2 in opleiding en aan het werk	49.250	35,2
3 aan het werk en niet in opleiding	37.150	26,6
4 werkzoekend en in opleiding	8.650	6,2
5 werkzoekend en niet in opleiding	4.650	3,3
6 niet in opleiding en niet werkend/werkzoekend	7.600	5,4
totaal	139.950	100

bron: EBB CBS / REB OIS, bewerking OIS

studenten met een kleine bijbaan naast hun studie en relatief meer jongeren die werken en niet in opleiding zijn, dan in Den Haag en Rotterdam. Hierdoor is de werkloosheid in Amsterdam en Utrecht relatief lager dan in Den Haag en Rotterdam.

Een startkwalificatie is een diploma op minimaal mbo niveau 2 of een havo/vwo diploma. Zeventig procent van de Amsterdamse jongeren heeft een startkwalificatie. Dat is meer dan in voorgaande jaren. Jongeren met een startkwalificatie hebben bijna twee keer zo vaak werk als jongeren zonder startkwalificatie.

Jongeren zonder startkwalificatie zijn vaker alleen in opleiding (40,7%) dan jongeren met

startkwalificatie (16,0%) (tabel 9). In totaal is 82,8% van de jongeren zonder startkwalificatie in opleiding. Veel jongeren zonder startkwalificatie zullen dus nog bezig zijn met het behalen van een startkwalificatie. Jongeren met startkwalificatie zijn juist vaker aan het werk (34,5% tegenover 7,8%).

Dynamiek in status jongeren

De monitor jeugdwerkloosheid is gebaseerd op enquêtes onder jongeren die door het CBS en OIS zijn gehouden. OIS heeft de jongeren één keer in 2014 benaderd. Het CBS heeft de jongeren meerdere keren in het jaar bevestigd zodat in beeld kan worden gebracht of zij na een paar maanden nog steeds werkloos en/of in opleiding zijn of dat zij een andere status hebben gekregen. Zo blijkt dat 20% van de jongeren drie maanden later (meetmoment 2) een andere status heeft. Dit is veel vaker dan onder 27- t/m 54-jarigen (7%) en 55-plussers (6%).

De meest dynamische groep binnen de jongeren zijn de werklozen (tabel 10). Van de werkloze 15- t/m 26-jarigen is drie maanden later 31% nog steeds op zoek naar werk, 34% is aan het werk gegaan en 35% behoort inmiddels tot de niet-beroepsbevolking (bijvoorbeeld omdat zij niet meer actief zoeken). Van de werkloze

Tabel 8 Jongeren (15-26 jaar) naar voornaamste activiteit G4 en Nederland, 2014 (procenten)

	Utrecht	Den Haag	Rotterdam	Amsterdam	Nederland
1 in opleiding	25,3	30,4	31,2	23,3	23,7
2 in opleiding en aan het werk	39,6	28,7	29,8	35,2	34,0
3 aan het werk en niet in opleiding	23,9	21,2	20,9	26,6	28,1
4 werkzoekend en in opleiding	4,3	5,4	7,0	6,2	4,9
5 werkzoekend en niet in opleiding	2,7	4,7	3,9	3,3	3,4
6 niet in opleiding en niet werkend/werkzoekend	4,2	9,5	7,1	5,4	5,8
totaal	100	100	100	100	100

bron: EBB CBS / REB OIS, bewerking OIS

Tabel 9 Amsterdamse jongeren (15-26 jaar) naar voornaamste activiteit, 2014 (procenten en aantallen)

	wel startkwalificatie		geen startkwalificatie	
	absoluut	%	absoluut	%
1 in opleiding	15.650	16,0	17.000	40,7
2 in opleiding en aan het werk	36.150	36,8	13.100	31,4
3 aan het werk en niet in opleiding	33.900	34,5	3.250	7,8
4 werkzoekend en in opleiding	4.200	4,3	4.450	10,7
5 werkzoekend en niet in opleiding	3.550	3,6	1.100	2,6
6 niet in opleiding en niet werkend/werkzoekend	4.750	4,8	2.850	6,8
totaal	98.200	100	41.750	100

bron: EBB CBS / REB OIS, bewerking OIS

Tabel 10 Dynamiek binnen leeftijdsgroepen naar arbeidsmarktstatus, meetmoment 1 ten opzichte van meetmoment 2, 2013-2014 (procenten)

status meetmoment 1		status meetmoment 2			
		werkzaam	werkloos	niet-beroeps-bevolking	totaal
werkzaam	15-26 jaar	92	3	5	100
	27-54 jaar	98	1	1	100
	55+	97	1	2	100
	totaal	97	1	2	100
werkloos	15-26 jaar	34	31	35	100
	27-54 jaar	28	49	23	100
	55+	11	62	27	100
	totaal	27	46	27	100
niet-beroepsbevolking	15-26 jaar	17	12	70	100
	27-54 jaar	7	14	79	100
	55+	1	4	95	100
	totaal	7	9	84	100

bron: EBB CBS / REB OIS, bewerking OIS

27- t/m 54-jarigen is een groter aandeel nog steeds werkloos (49%), evenals bij de 55-plussers (62%).

Werkloze jongeren met een Nederlandse achtergrond behoren op het tweede meetmoment vaker tot de werkzame jongeren dan jongeren met een andere achtergrond (40% tegenover 29%).

Van de werkloze jongeren die in opleiding waren op het eerste meetmoment, is op het tweede meetmoment 32% uitsluitend in opleiding, 29% is in opleiding en aan het werk en 28% is nog steeds werkloos en in opleiding. Van de werkloze jongeren die niet in opleiding waren op het eerste meetmoment, is op het tweede meetmoment 36% aan het werk, 26% behoort niet meer tot de beroepsbevolking en 29% is nog steeds werkloos en niet in opleiding.

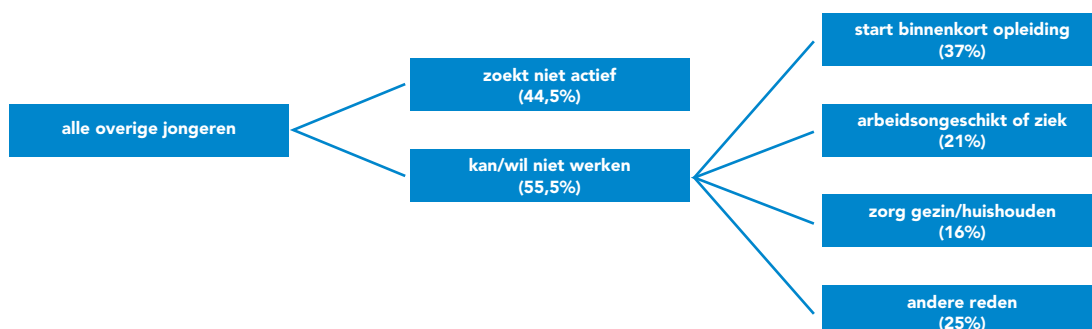
Overige jongeren

Voor de jongeren die niet werken, geen opleiding volgen en niet actief op zoek zijn naar werk, is

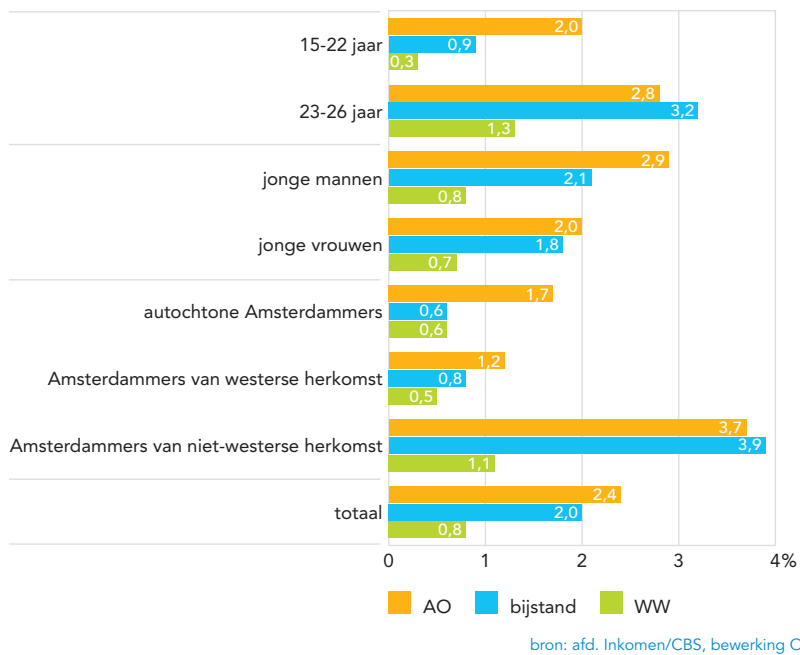
in kaart gebracht waarom ze tot deze groep behoren. Van deze jongeren wil 44,5% wel werken, maar zoekt niet actief naar werk of is niet direct beschikbaar voor werk. De overige 55,5% wil en/of kan niet werken om verschillende redenen. Van deze overige groep gaat 37% binnenkort een opleiding starten, 21% is arbeidsongeschikt of ziek, 16% kan of wil niet werken vanwege de zorg voor een gezin of huishouden en 25% kan of wil niet werken vanwege een andere reden. Deze andere redenen zijn niet verder te specificeren.

Geregistreeerde werkloosheid

In totaal ontvangen 2.733 Amsterdamse jongeren een bijstandsuitkering (WWB levensonderhoud), dat is 2% van alle Amsterdamse jongeren (figuur 11). Amsterdamse jongeren met een niet-westerse herkomst ontvangen relatief het vaakst een bijstandsuitkering (3,9%). Jongeren in de leeftijd van 23 t/m 26 jaar ontvangen vaker bijstand (3,2%) dan jongeren in de leeftijd van 15 t/m 22 jaar (0,9%).

6 **Figuur 11 Amsterdamse jongeren (15-26 jaar) met een bijstands-, AO- en WW-uitkering naar verschillende groepen jongeren, 2014 (procenten)**

Van de Amsterdamse jongeren ontvangen 1.086 jongeren een WW-uitkering (Werkloosheidswet). Dat komt neer op 0,8% van alle Amsterdamse jongeren. Vooral 23-26 jarigen (1,3%) en Amsterdammers van niet-westerse herkomst (1,1%) ontvangen WW.

In totaal ontvangen 3.349 Amsterdamse jongeren een arbeidsongeschiktheidsuitkering (AO). Dat is 2,4% van alle jongeren. Net als bij de WW- en bijstandsuitkeringen krijgen jongeren van niet-westerse herkomst het vaakst een AO-uitkering (3,7%). Jonge mannen ontvangen vaker dan jonge vrouwen een AO-uitkering (2,9% tegenover 2,0%).

Veel jongeren hebben geen recht op een WW- of bijstandsuitkering. Daarom staan zij niet geregistreerd als werkloze. De registraties van werkloosheid geven dus een heel ander beeld van de werkloosheid onder jongeren dan de werkloze beroepsbevolking.

Uit de enquêtes blijkt dat 14% van de werkloze jongeren ook naar eigen zeggen geregistreerd staat als werkloze. Van de werkloze 15- t/m 22-jarigen staat 6% geregistreerd, van de 23- t/m 26-jarigen is dat 28%. Van de werkloze 27-jarigen en ouder staat 56% geregistreerd als werkloze.

Veranderingen geregistreeerde werkloosheid

Met ingang van 2015 bestaat de geregistreeerde werkloosheid uit registraties van WW, Bijstand en (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid (WIA, WAO, WAZ en Wajong). Dit zijn de groepen die gestimuleerd worden om aan het werk te gaan / in principe werk moeten zoeken (op termijn). Eerdere jaren werd er gekeken naar Bijstand en NWW. De nieuwe cijfers geven een vollediger beeld van de geregistreeerde werkloosheid.

Nationale definitie van werkloosheid

In voorgaande jaren is gerapporteerd over de jeugdwerkloosheid aan de hand van de nationale definitie van werkloosheid. Dit hield in dat iemand alleen werkloos was als er actief werd gezocht naar een baan van 12 uur of meer per week en dat iemand alleen als werkend werd geteld met een baan vanaf (gemiddeld) 12 uur per week.

Internationale definitie van werkloosheid

Vanaf 1 januari 2015 is het CBS overgestapt op de internationale definitie van werkloosheid. Dit betekent dat iedereen die actief op zoek is naar een baan vanaf 1 uur per week, tot de werklozen gerekend wordt en iedereen die minstens 1 uur per week werkt tot de werkzame beroepsbevolking.

Gevolgen nieuwe definitie

De verschillen in cijfers tussen de nationale en internationale definitie worden in onderstaande tabel weergegeven. Allereerst is de omvang van de beroepsbevolking in de internationale definitie veel groter. Dit komt doordat jongeren met een kleine baan in de internationale definitie ook tot de beroepsbevolking worden gerekend. Het aantal werkloze jongeren is in de nationale definitie juist hoger dan in de internationale definitie, omdat jongeren die vanuit een bijbaan zoeken naar een grotere baan niet in beeld komen als werkloos. In de nationale definitie werden jongeren die minder dan 12 uur werkzaam waren en zochten naar een grotere baan nog wel meegeteld als werkloze. De internationale definitie zorgt er echter ook voor dat jongeren ook als ze maar een baan van een (paar) uur per week zoeken nu als werkloze worden meegeteld.

Vergelijking beroepsbevolking en werkloosheid 15-26 jaar in Amsterdam volgens nationale en internationale definitie, 2013 en 2014

	nationale definitie		internationale definitie
	2013	2013	2014
beroepsbevolking	76.500	96.200	99.700
% bruto-arbeidsparticipatie	55,8	70,2	72,1
werkloosheid	18.400	14.100	13.300
% werkloze beroepsbevolking	24,0	14,7	13,3

bron: EBB CBS / REB OIS, bewerking OIS

Gebruikte bronnen

Om tot de zes groepen jongeren te komen zijn verschillende gegevensbronnen gecombineerd. De belangrijkste bron betreft 4.710 enquêtes over werk en werkloosheid die gedurende 2014 zijn afgenomen onder jongeren in de leeftijd van 15 tot en met 26 jaar (REB OIS en EBB CBS, bewerking OIS). Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende registratiecijfers: bevolkingscijfers (GBA, januari 2015) en uitkeringscijfers (DWI en CBS, januari 2015). Deze fact sheet beschrijft daarmee de werkloze beroepsbevolking over heel 2014 en de geregistreerde werklozen per 1 januari 2015. Hierbij geldt dat naarmate de uitsplitsingen gedetailleerder worden de betrouwbaarheidsmarge toeneemt. Naast deze fact sheet verschijnt een achtergronddocument waarin de gehanteerde methode nader is beschreven.

Colofon

Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS)
Oudezijds Voorburgwal 300
1012 GL Amsterdam
Telefoon 020 251 0333
algemeen.ois@amsterdam.nl
www.ois.amsterdam.nl

Auteurs:

drs. Idske de Jong
Anne Huijzer MSc
drs. Carine van Oosteren
drs. Robert Selten

Opdrachtgevers:

Werk, Participatie en Inkomen (WPI) en
Onderwijs, Jeugd en Zorg (OJZ)